

Kuvataiteen laajanoppimäärän lopputyö-portfolio TENNISASU

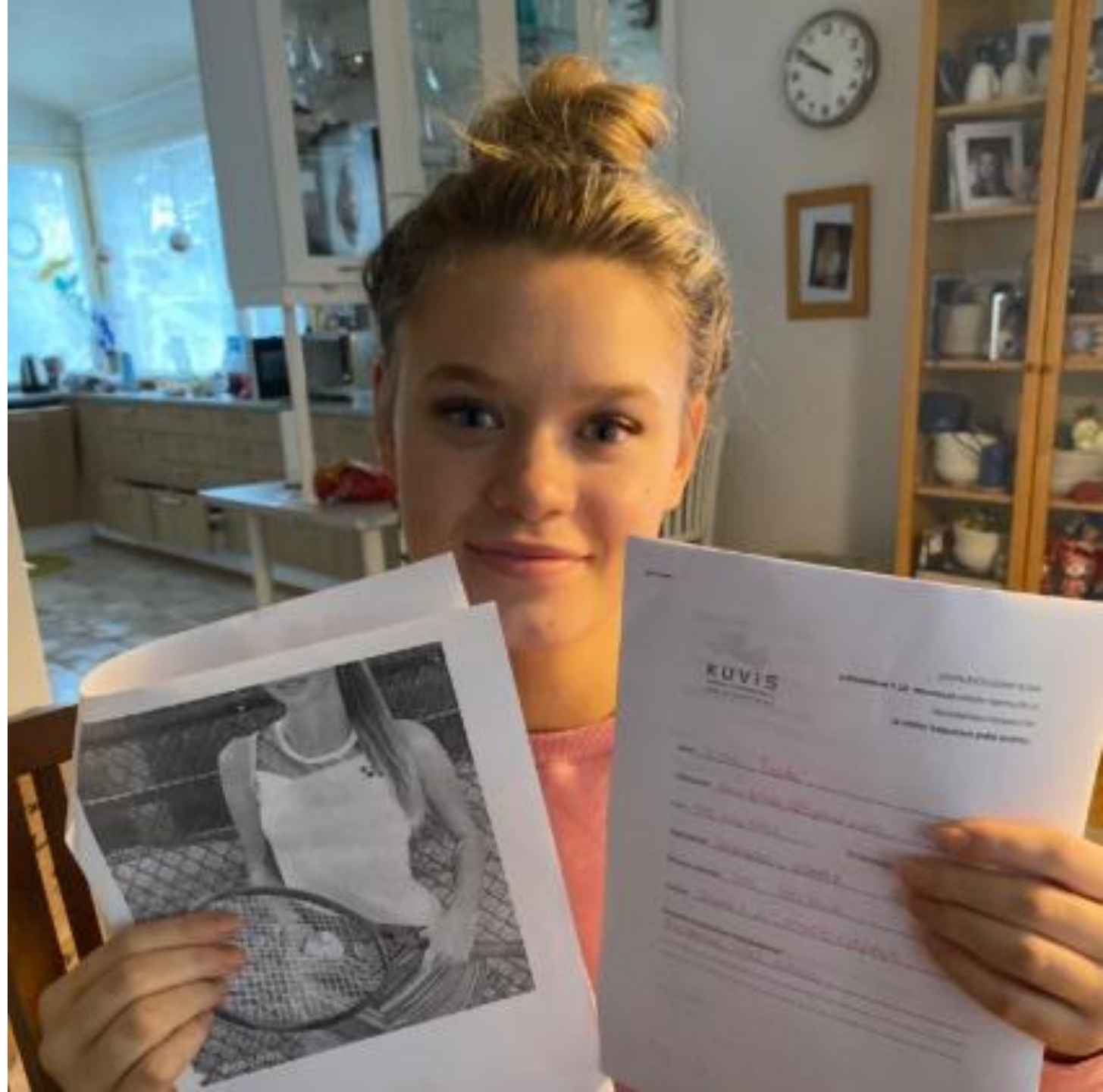

ESPOON KUVATAIDEKOULU
Kuvataiteen perusopetus
Laaja oppimäärä
LOPPUTYÖ 2026

Ilona Brade
Muoti ja vaate - työpaja
Tapiolan opetuspiste
Ohjaaja: Iiris Herttua

Sisällysluettelo

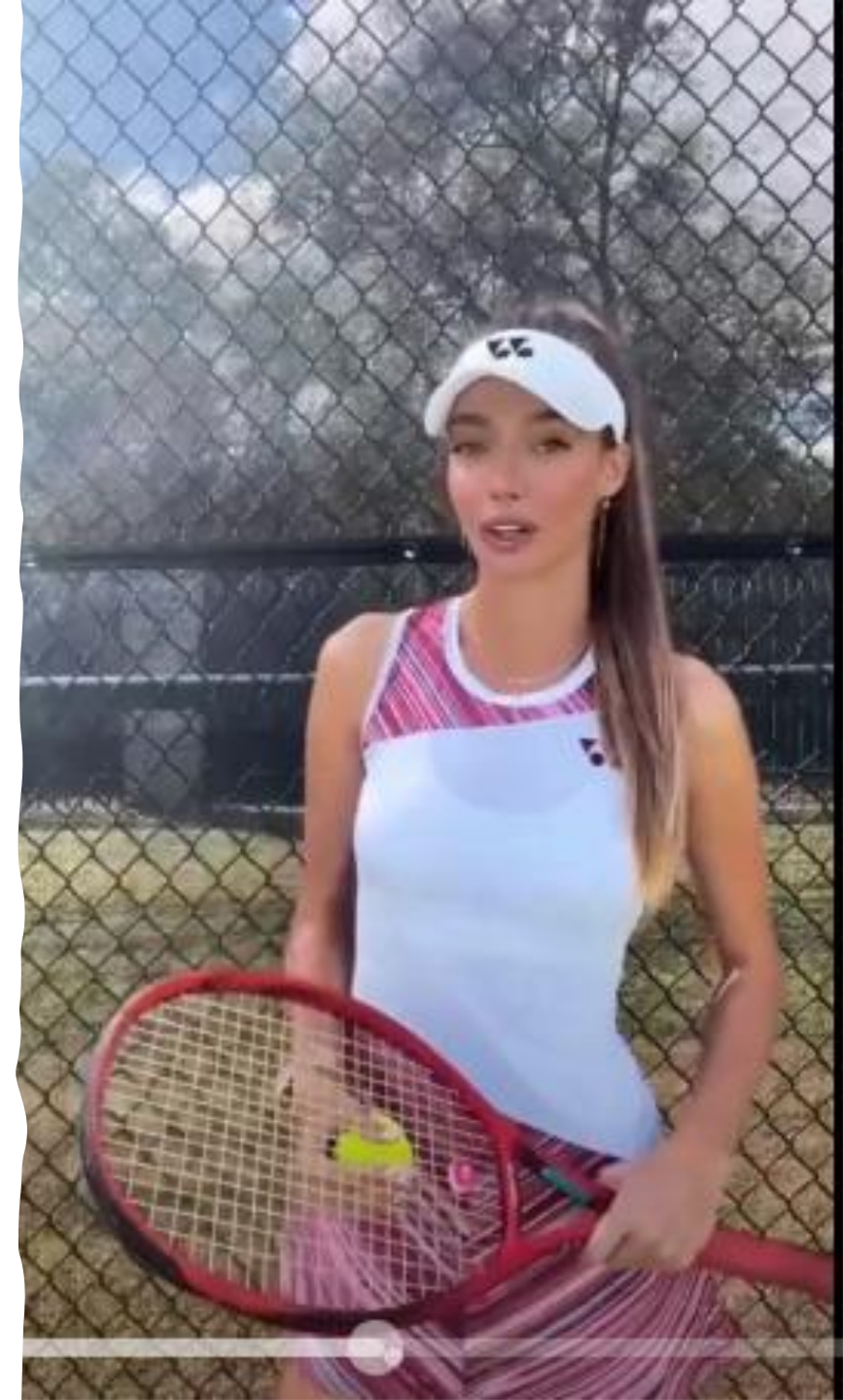
- Työn tavoite ja työn kuvaus
- Aikataulu
- Luonnostelua
- Peliasujen historiaa
 - * Nykypäivän materiaalit
- Kansallispukujen historiaa
- Työpäiväkirja per kk
- Valmis kokonaisuus - kuva
- Itsearviointi
- Lähdeluettelo

Lopputyö: Naisten tennispaita- ja mekko

Tavoite: Peliasu naispelaajalle, joka nuorekas mutta myös toimivat materiaalit ja joustavuutta urheiltaessa

- Espoon kansallispuke -teeman inspiroimana

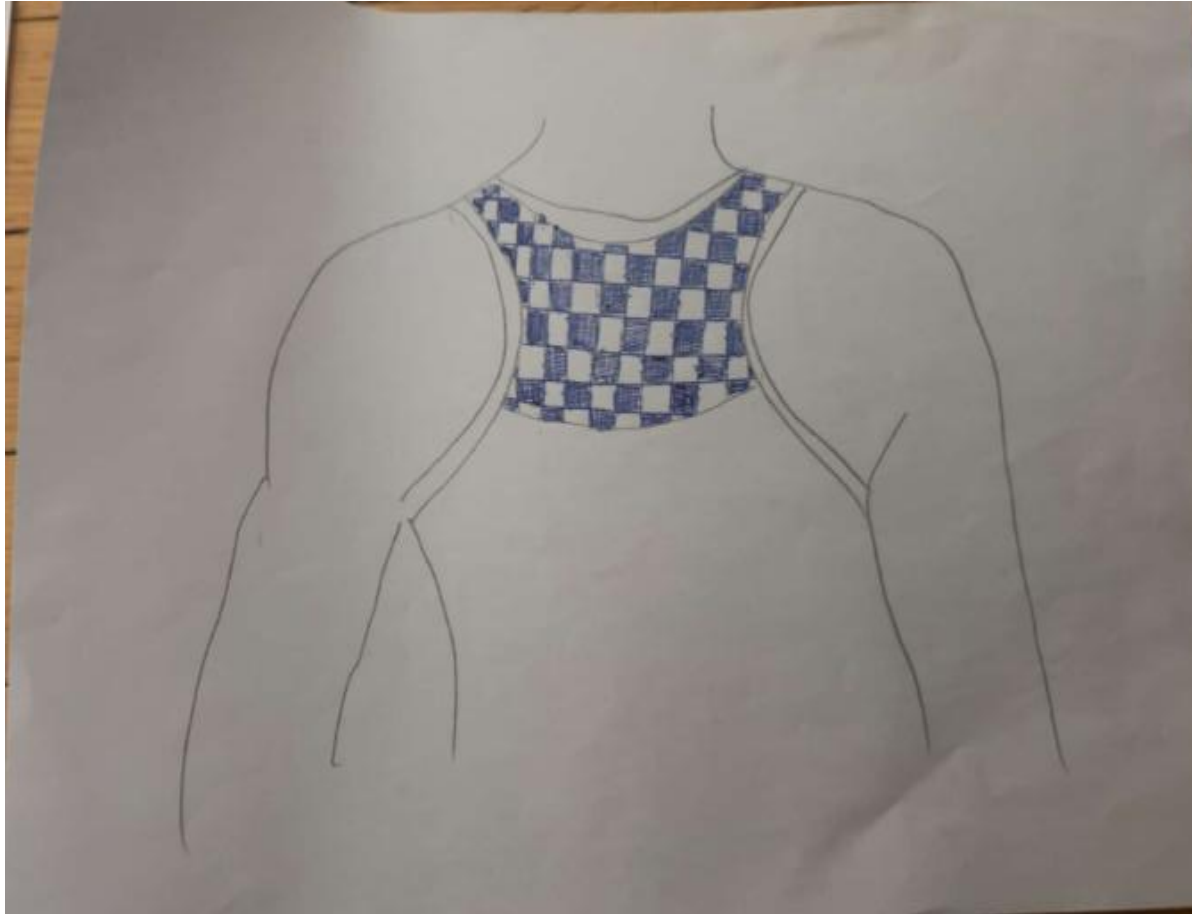

Aikataulu

- Lopputyösuunnitelman mukainen aikataulu:
 - 29.9.25 Tapaaminen oman opettajan kanssa ja lopputyöidean esittelyä
 - Lokakuu: Portfolion rungon luominen
 - osallistuminen lopputyöinfoon 25.10.25
 - Marraskuu: Tutustuminen tennisasujen ja Espoon kansallispuvun historiaan ja materiaaliselvittelyä, asun luonnostelua
 - Statuspäivitys opettajan kanssa 10.11. klo 19
 - Osallistuminen lopputyöinfoon 29.11.25
 - Joulukuu: Kaavojen teko ja ompelun työn aloitus ja apu kaavojen kanssa
 - Tammikuu: Ompelun viimeistelyä ja mekon tekoa
 - Osallistuminen lopputyöinfoon 24.1.26
 - Statuspäivitys opettajan kanssa
 - Helmikuu: Portfolion viimeistely ja lopputyön hionnat opettajan kanssa
 - Maaliskuu: Langanpätkien poistamista ja saumojen tarkistusta,
 - Osallistuminen lopputyöinfoon 7.3.26
 - Valmiin työn ja portfolion palautus 31.3.26 mennessä

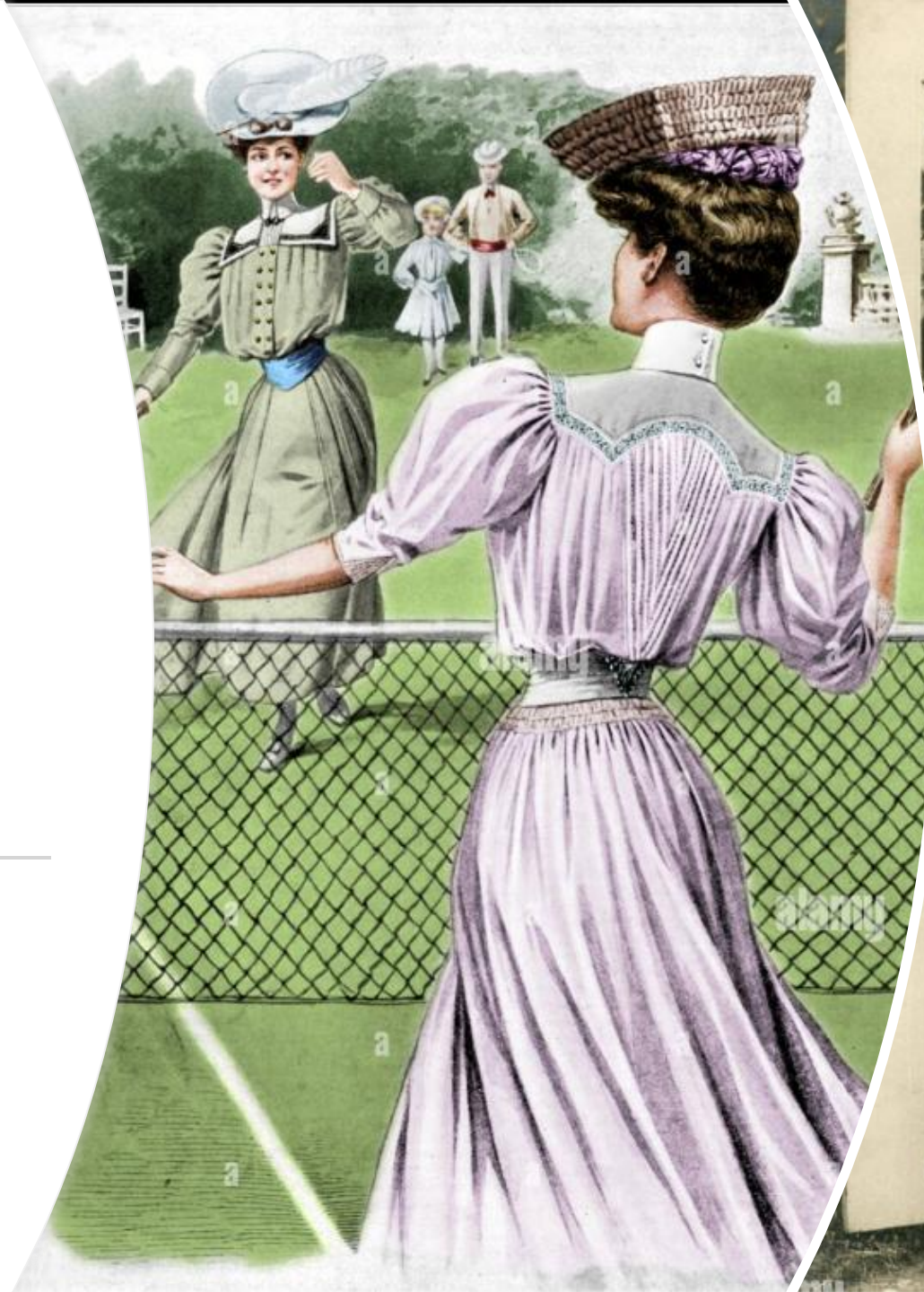
Luonnostelua:

kansallispuvun huivikangas -sävyt yläosassa

Lokakuu –
tennisasujen
historiaa:

1900-luvun
naisten
tennisasuja

Miss Marie Studholme

Varhaiset tennisasut:

Korsetit ja Hameet (1800-luvun loppu – 1920-luku)

•**Rajoittava muoti:** Aluksi naiset pukeutuivat tennikseen samoissa vaatteissa kuin muuhunkin vapaa-aikaan: pitkiin, kerroksellisiin hameisiin ja korsetteihin, jotka rajoittivat liikettä.

•**Kapinointi:** 1900-luvun alussa naiset, kuten [Suzanne Lenglen](#), alkoivat haastaa tätä pukeutumalla polvipituisempiin hameisiin ja paljastamalla nilkkojaan, mikä oli aikanaan rohkeaa. [Kolumni: Kapinallinen nainen vilautti Wimbledonissa pitsialushousuja – hänestä tuli tennismuodin ikoni - Ilta-Sanomat](#)

Modernisoituminen: Hameet ja Shortsit (1930- luku – 1970-luku)

Tiukimmat säännöt pelaajien (ja katsojien) pukeutumisen suhteen liittyvät Wimbledoniin https://www.wimbledon.com/en_GB/about_wimbledon/clothing_and_equipment.html

Lyhyemmät hameet: 1930-luvulla hameiden helmat nousivat polven yläpuolelle, mikä helpotti liikkumista.
Tennispuvut: Yhdistelmät, kuten hameet ja pusero, sekä myöhemmin yhtenäiset tennispuvut, tulivat suosituiksi.

Valkoinen perinne: Wimbledonin kaltaiset turnaukset säilyttivät tiukasti valkoisen pukukoodin, mikä erottui muusta muodista.

Wimbledon – säännöt ote:

The following refers to all clothing, including tracksuits and sweaters, worn on The Championship courts both for practice and for matches.

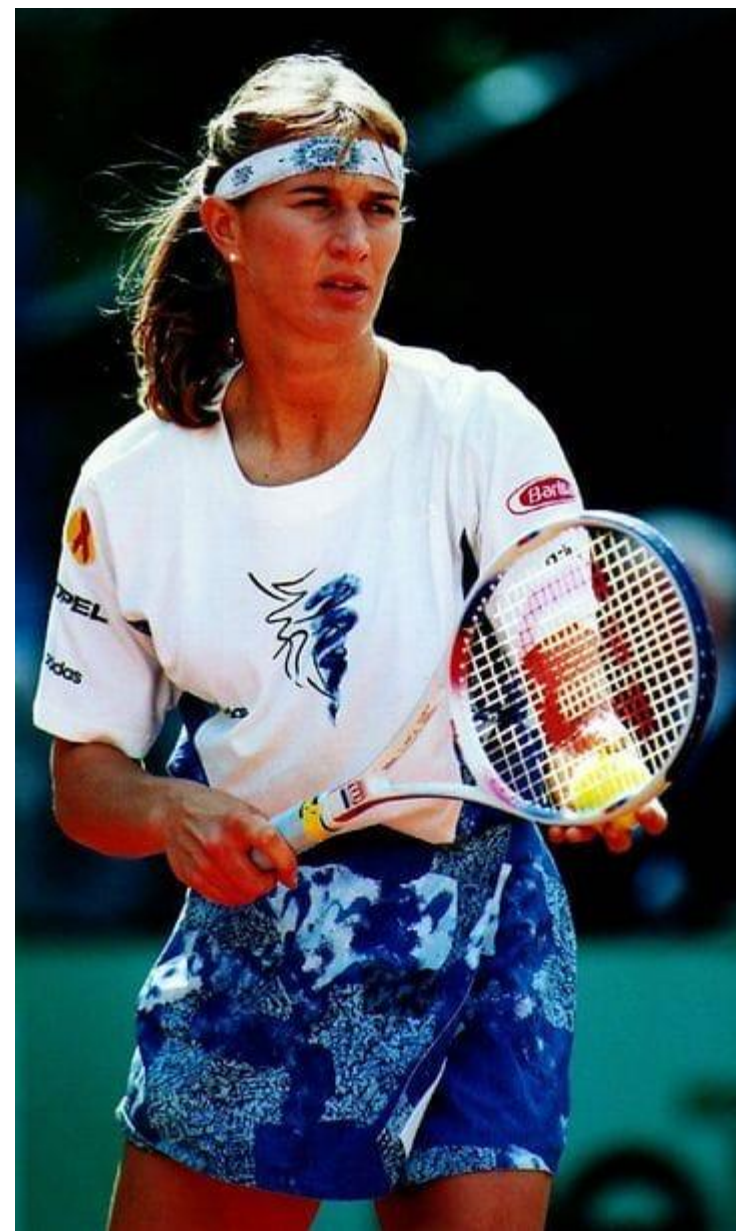
- 1) Competitors must be dressed in suitable tennis attire that is almost **entirely white*** and this applies from the point at which the player enters the court surround. White does not include off white or cream.
- 3) There should be no solid mass or panel of colouring*. A single trim of colour around the neckline and around the cuff of the sleeves is acceptable but must be no wider than one centimetre (10mm).4) Colour contained within patterns will be measured as if it is a solid mass of colour and should be within the one centimetre (10mm) guide. Logos formed by variations of material or patterns are not acceptable.
- 5) Shorts, **skirts** and tracksuit bottoms must be completely **white** except for a single trim of colour down the outside seam no wider than one centimetre (10mm).
- 7) **Shoes must be almost entirely white.** Soles and laces must be completely white. Large manufacturers' logos are not encouraged. The grass court shoes must adhere to the Grand Slam rules. In particular shoes with pimples around the outside of the toes shall not be permitted. The foxing around the toes must be smooth.
- 8) **Any undergarments** that either are or can be visible during play (including due to perspiration) must also be completely white except for a single trim of colour no wider than one centimetre (10mm), except female players who are allowed to wear solid, mid/dark-coloured undershorts provided they are no longer than their shorts or skirt.

Värien ja Lyhyempien Asujen Aikakausi (1980-luku – 2000- luku)

Tekstiilien kehitys: Materiaalit muuttuivat kevyemmiksi ja teknisemmiksi, mikä paransi suorituskykyä.

Värien räjähdys: 1980-luku toi tenniskentille kirkkaat värit ja rohkeammat kuviot, ja shortsit yleistyivät.

[KUVA: Korseteista catwalkille – näin tennismuoti on muuttunut | MTV Uutiset](#)

Nykypäivä – tekniset materiaalit ja vapaa tyyli jopa alusasujen suhteen

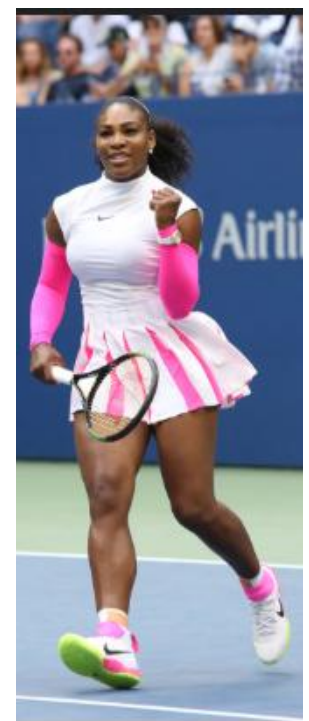
- Tenniksen peliasu on vapaavalintainen, mutta vaatteiden tulee olla siistit ja urheiluun sopivat
- Tenniksen peliasujen historia on ollut hyvin säädeltyä, mutta vihdoin kehittyi orgaanisesti pelin luonteen muuttuessa
- Alkuperäisestä käsin pelaamisesta ja hoveihin sopivista asuista on siirrytty kevyisiin ja urheilullisiin vaatteisiin
- [Wimbledon: naispelaajat saavat käyttää värillisiä alusshortseja | HS.fi](https://www.superprof.fi/blog/aloittelijan-tennisopas/)
- <https://www.superprof.fi/blog/aloittelijan-tennisopas/>

Wimbledonin sääntömuutos helpotus naispelaajille: ”Puhun avoimesti omista kuukautisistani”

Tennis | Pelaajat ilahtuivat Wimbledonin sääntöuudistuksesta.

Heather Watson söi pillereitä viime vuonna Wimbledonin turnauksen aikana, ettei hänen kuukautisensa paljastuisi. Kuva: Rob Prange / ZUMA

Nykypäivän materiaalit – maksimoivat suorituskykyä ja kestävyyttä mutta ovat miellyttävän tuntuisia

Tennisasujen materiaalit ovat nykyaikaisia teknisiä kankaita, kuten

kosteutta siirtävää polyesteriä ja hengittäviä sekoituksia (esim. modaali), jotka on suunniteltu pitämään pelaaja kuivana ja mukavana; puuvillasekoitteita käytetään pehmeyteen ja kestävyteen, ja ne painetaan usein kestäväällä sublimointitekniikalla.

Polyesteri: Yleisin materiaali, joka siirtää tehokkaasti hikeä pois iholta (kosteudensiirto) ja kuivuu nopeasti.

Kosteutta siirtävät sekoitteet: Tekniset kankaat, jotka kuljettavat hien pois ja pitävät ihon kuivana.

Hengittävät kankaat: Verkkokankaat ja modaaliseokset parantavat ilmankiertoa, mikä on tärkeää kuumissa olosuhteissa.

Puuvillasekoitteet: Tarjoavat pehmeyttä ja mukavuutta, mutta polyesterisekoitteet ovat yleisempiä niiden teknisten ominaisuuksien vuoksi.

[Opas räätälöityjen tennisasujen ostamiseen joukkue-tapahtumiin](#)

Lokakuu 2025 - kansallispuuku

<https://www.geocaching.com/geocache/GC5VRAZ>

- Perehtyminen Espoon kansallispuvun historian
- Vuosisadan vaihteessa elettiin kansallisaatteen lumoissa ja silloin syntyi espoolaisille ajatus omasta kansallispuvusta
- Sellainen saatiinkin valmiiksi Espooseen vuonna 1911, jota kansantanssiryhmä Östsvensk samling kehitti eteenpäin 1923.
- Viimeisin versio kehitettiin 1924 Kirkkonummella Föreningen Bragen johdolla.
- Espoon naisen kansallispukuun kuuluvat seuraavat osa: Pusero, liivi, hame, esiliina, vyötasku, huivi, joko ruudullinen puuvillahuivi käsinkudottu tai silkkihuivi, röijy, päähine, sukat ovat siniset, solkikengät ja rintasolki.

Marraskuu-25

- Tennispuvun luonnostelua ja materiaaleihin perehtymistä.
- Kansallispuvun raidallinen hamekangas on villaa ja huivin kangas puuvillaa.
- Viereisen kuvan urheilupaidan kaavan löysin netistä “Frau Henne” (Studio Schnitt Reif)

Johtopäätös materiaalivalinnoista:

- Villainen kansallispuvun mekkokangas ei valitettavasti sovellu urheiluasuun – se voi kutistua pesussa tai päästää väriä eli yhteensopivuus urheiluasuun ei paras
- Päätin hyödyntää vaan kansallispuvun huivikankaan tyyliä eli ns. “keittiön käsipyyhe”-lookia tennispaidan takaosassa Espoon ja Suomen sinivalkoisissa sävyissä

Tennispaidan materiaalivalinnat:

- Valkoinen kangas on trikookangasta (60% viskoosi, 35% polyamidi ja 5% elastaani)
- Siniruudullinen kangas on puuvillakangasta (100%)
- Lankavalinta : Gutermann maraflex
- Neulavalinta: Prym, sewing machine needle, stretch
- Kanttikangas: Joustoresoria, valkoinen (Oaki Doki 94% puuvillaa, 6% viskoosia)

Joulukuu-25

Omia tunnelmia:

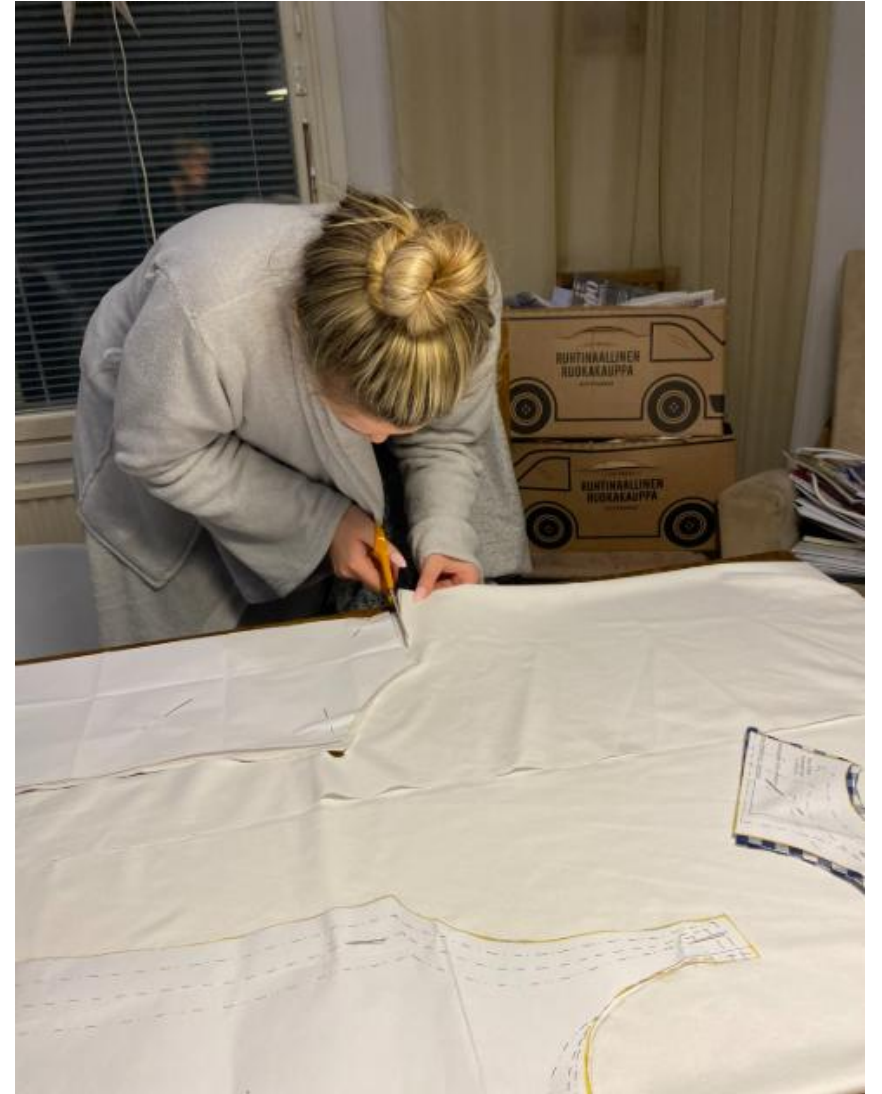
Oli kiva leikata kaavat kankaasta ja päästä ompelemaan paitaa

Paita näyttää jo aika lupaavalta eikä sen aloittaminen ollutkaan niin vaikeaa, vaikka piti olla tarkka leikkaamisen yksityiskohdissa

Neula piti myös vaihtaa ompelukoneestani, onneksi olin ostanut monta uutta tilalle

Kokeilin aina ennen ompelua testipalalla, että kone toimii

Neuloksen valinta mietitytti

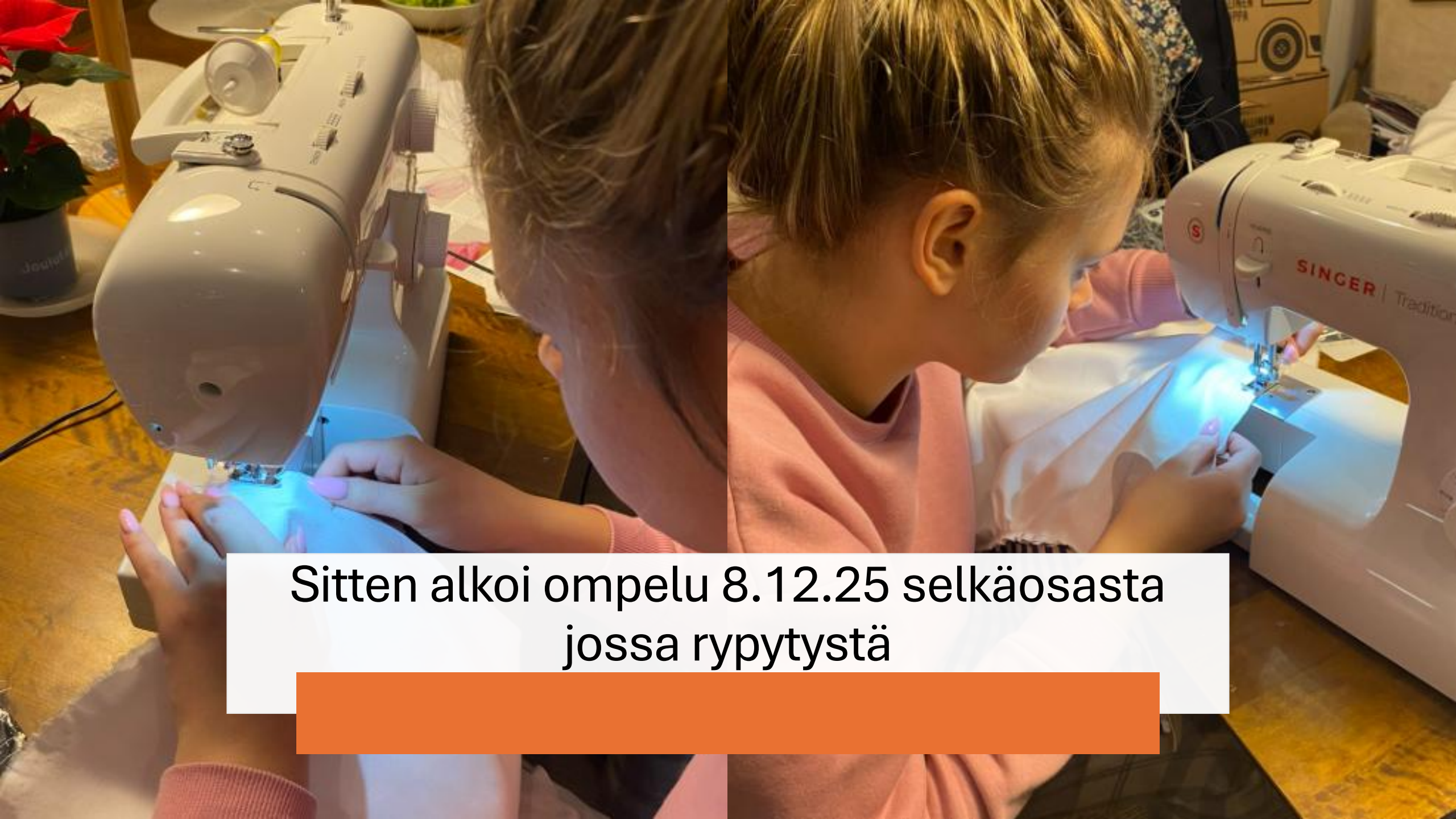

Joulukuu 3.12.25

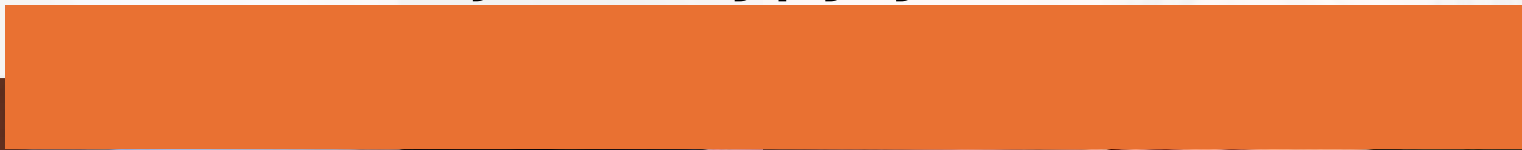

Kaavojen
asettelua ja
kankaan
neuloksen
suuntien
tunnistamista.
Leikkasin tässä
kankaan
kaavojen
mukaan
pienellä
saumavaralla.

Sitten alkoi ompelu 8.12.25 selkäosasta
jossa rypytystä

Ompelun seuraava vaihe, jossa paidan muoto alkaa näkyä
10.12.25

Joululoma Vierumäellä

22. ja 27.12 oli hihareunojen ja pääaukon trikoo -kanttaus OAKI DOKI:lla

- Tämä oli hankalin vaihe paidan teossa, alku meni hyvin, mutta käännöksen jälkeen oli vaikea saada kohdalleen etu- ja takapuolen kanttinauhaa
- Tammikuussa joudun todennäköisesti korjailla joitain kohtia
- Mutta valmista tuli, paita on jo komean näköinen ja näyttää ihan paidalta 😊

Joululomalla Vierumäellä

Joululomalla Vierumäellä

Tammikuu 2026

11.1. Paidan alahelman ompelu

- Nuppineuloilla sain pysymään reunan ompelun aikana kohdallaan vaikka hiukan hankalaa oli aluksi
- Lopputulo näyttää hyvältä, kunhan jossain vaiheessa silitän reunat

Tammikuu 2026

Kangasta jäi reilusti yli joten taidan
jatkaa vielä tennishameen
tekemiseen....
Hankin jo valkoista resoria...

Helmi - 26 Hameen ja lantioresorin ompelua

Oli vaikea kohta ja monta vaihetta, piti olla todella tarkka. Tein mekkoon veikit eteen ja taakse, mikä teki mielestäni mekosta tyylikkäämmän. Ommellessa piti koko ajan varmistaa, että kangas on tarpeeksi tiukalla, ettei tule myttyjä.

Helmi-26: Hameen alahelman ompelu

Oli paljon helpompi ommella alahelma kuin resori.
Nyt hame on valmis, kunhan vielä siistin langanpätkät ja silitän hameen sekä paidan.

Valmis tennisasu 23.3.2026

Itsearviointi

Sujui:

Espoon kansallispuke innosti
Tiedonkeruu tennisasuista – erityisesti naisten
tennisasu historia oli hyvin mielenkiintoista, jota
en tiennyt aikaisemmin naisten osalta säännöt
ovat pitkään olleet yllättävänkin tiukat
Ompelussa pitkät saumat helppoja
Kaavojen käyttö ja niiden saatavuus, kunhan otti
osasi ottaa omat mitat

Oli opittavaa:

Kansallispuvun hyödyntäminen urheiluasussa
oli lopulta vaikeaa
Vain huivikangasta pystyin hyödyntämään
Ompelussa hankalinta oli hihansuun ja kaula-
aukon viimeistelyt sekä lantio esori
Opin myös joustokankaan neula- ja
lankavalinnoista sekä ompelukoneen
säädöissä, mikä auttoi.

Lähdeluettelo

[Suzanne Lenglen – Wikipedia](#)

[Kolumni: Kapinallinen nainen vilautti Wimbledonissa pitsialushousuja – hänestä tuli tennismuodin ikoni - Ilta-Sanomat](#)

[Clothing and Equipment - The Championships, Wimbledon - Official Site by IBM](#)

[KUVAT: Korseteista catwalkille – näin tennismuoti on muuttunut | MTV](#)

[Uutiset](#)

[Wimbledon: naispelaajat saavat käyttää värillisiä alusshortseja | HS.fi](#)

[Tenniksen säännöt – aloittelijan opas](#)

[Opas räätälöityjen tennisasujen ostamiseen joukkue-tapahtumiin](#)

[GC5VRAZ Espoon naisen kansallispuiku –Träskändan puisto \(Traditional Cache\) in Uusimaa, Finland created by arihon](#)

